

دبیر خانه کشوری راهبری درس علوم اجتماعی

طرح درس روزانه درس ۱۰ جامعه شناسی ۱

شماره طرح درس: درس ۱۰	موضوع درس: تغییرات هویت اجتماعی (ص ۷۴ تا ۷۸)	تاریخ اجرا: ۹۵/۱۲/۷	مدت اجرا: یک جلسه ۹۰ دقیقه ای
مشخصات کلی	کلاس: دهم انسانی	تعداد فراگیران: ۱۵ نفر	مکان: دبیرستان نمونه نرجس
مجری: گروه درس پژوهی (زهرا مشکی) - فاطمه خسروی - زهرا رضایی - شمسی حسین بر - عقيله حسینی)			

الف: قبل از تدریس

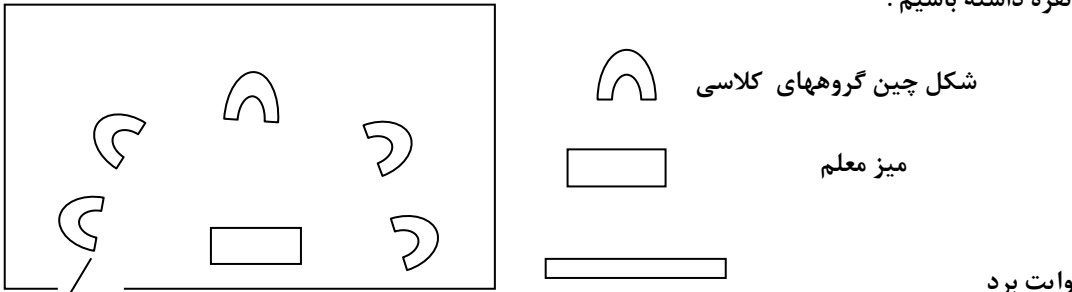
اهداف بر اساس تلفیقی از هدف نویسی طبقه بندی جدید بلوم و برنامه درسی ملی

سطح هدف	اهداف و پیامدها
هدف کلی	آشنایی با تغییرات هویت اجتماعی
اهداف مرحله ای	<p>۱- دانش آموز با موقعیت اجتماعی آشنا شود.</p> <p>۲- دانش آموز مفهوم تحرک اجتماعی و انواع آن را درک کند.</p> <p>۳- دانش آموز با مفهوم انسداد اجتماعی آشنا شود.</p> <p>۴- دانش آموز طبقات اجتماعی در جوامع فئودالی غربی را بشناسد.</p> <p>۵- دانش آموز فرصت ها و محدودیت های تغییرات هویتی در جهان های مختلف را بداند.</p> <p>۶- دانش آموز با دیدگاه اسلام در مورد مشاغل مختلف آشنا شود.</p>

عناصر برنامه درسی ملی تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق	حیطه و سطح در بلوم	اهداف (با رعایت توالی محتوای درسی) انتظارات در پایان آموزش			
		عصره ارتباط با	عناصر		
		خود	خدا	خلق	خلفت
	درک و فهم	*	*	*	*
	شناخت - درک و فهم	*	*	*	*
	کاربرد، قضاوت و ارزشیابی	*	*	*	*
	مهارت های بین فردی و اجتماعی	*	*	*	*
	کاربرد	*	*	*	*
	کاربرد	*	*	*	*
	تجزیه و تحلیل	*	*	*	*
	دانش	*	*	*	*

هدف های عینی (رفتاری آموزشی)

	*	*	علم	دانش - درک و فهم	۹- رابطه ی انسداد اجتماعی و تحرک اجتماعی با ویژگی های انتسابی و اکتسابی را شرح
	*	*	تعقل	درک و فهم - تجزیه و تحلیل	۱۰- تاثیر ویژگی های اکتسابی و انتسابی را بر مفهوم انسداد و تحرک اجتماعی تجزیه تحلیل کند
	*	*	اخلاق	ترکیب - مهارت های اخلاقی	۱۱- برای باز شدن راه انسداد اجتماعی راهکار های عملی در حد خود ارائه دهد
	*	*	علم	درک و فهم	۱۲- برای تحرک اجتماعی درون نسلی و برون نسلی مثال بیاورد
	*	*	علم	درک و فهم	۱۳- رابطه ی عقاید و ارزش های اجتماعی را با تغییرات هویتی و تحرک اجتماعی توضیح دهد.
	*	*	تعقل	قضاوت و ارزشیابی	۱۴- فرصت های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی را در جهان های مختلف مقایسه کند.
	*	*	علم	تجزیه و تحلیل	۱۵- برای فرصت تحرک اجتماعی در جوامع آپارتاید ، سرمایه داری ، سکولار و دینی نمونه بیاورد.
	*	*	تعقل	درک و فهم - تجزیه و تحلیل	۱۶- برای باز بودن راه تحرک اجتماعی در جامعه خودمان بر اساس ویژگی های اکتسابی مصداق یابی کند.
	*	*	ایمان	درک و فهم - تجزیه و تحلیل	۱۷- تاثیر جوامع دینی و معنوی را در شکوفایی تمامی استعداد های انسانی تجزیه و تحلیل کند.
	*	*	علم	درک و فهم - کاربرد	۱۸- مشاغل را از دیدگاه اسلام رتبه بندی کند.
	*	*	علم	ترکیب	۱۹- با استفاده از منابع علمی مشاغل مستحب ، حرام و مکروه را در اسلام به صورت کلیپ در بیاورد
	*	*	اخلاق	مهارت های اخلاقی	۲۰- در انجام فعالیت های گروهی با هم کلاسی ها مساعدت و همکاری فعال داشته باشد
تحرک اجتماعی فرصت ها و محدودیت های تغییرات هویتی					
رئوس مطالب					
کتاب درسی ، وایت برد، مازیک، ویدئو پروژکتور، اسپیکر، پرده، تصاویر، نمودار، لپ تاپ یا کامپیوتر، لوح فشرده، نرم افزار آموزشی "تما"					
مواد و رسانه های آموزشی					
<p>۱- فراگیران به تاثیر جهان اجتماعی در ساختن هویت اجتماعی فرد آشنا می باشند.</p> <p>۲- فراگیران مفهوم جامعه پذیری و کجروی اجتماعی را تشریح می کنند.</p> <p>۳- فراگیران راه های جامعه پذیری برای جلوگیری از کجروی اجتماعی را برمی شمارند.</p> <p>۴- فراگیران می توانند روش های رسمی و غیر رسمی تنبیه و تشویق را مقایسه کنند.</p> <p>۵- فراگیران تاثیر امر به معروف و نهی از منکر بر سلامت اجتماعی توضیح می دهند</p>					
پیش بینی رفتار ورودی					

<p>زمان: ۷ دقیقه</p>	<p>شروع با نام خدا و سلام واحوالپرسی تلاوت آیه ای از قرآن (بخشی از آیه ی ۱۱ سوره ی رعد) مرتبط با موضوع درس، حضور و غیاب و بیان مناسبت روز(در صورت وجود مناسبت خاص و مرتبط با حوزه ی جامعه شناسی)(ارزشیابی آغازین) نمایش فیلم مستند از زندگی شهید رجایی (طرح پرسش پیرامون فیلم) جلب توجه به عکس اول درس ارائه تصاویری از مشاغل مختلف جامعه</p>	<p>ایجاد ارتباط اولیه</p>
	<p>مدل چینش کلاس گروهی بوده و در این کلاس فرض بر این است که: ۵ گروه ۳ نفره داشته باشیم .</p> 	<p>گروه بندی، مدل و ساختار کلاسی</p>
<p>زمان: متناوب</p>	<p>پخش آیه ای از قرآن مرتبط با موضوع درس . نمایش فیلم از زندگی شهید رجایی و کلیپ تبعیض نژادی و ارائه ی تصاویری از مشاغل مختلف جامعه. ارائه نمودار هایی از تحرک اجتماعی . نمایش جداول طبقات در جوامع فئودالی و فرصت ها و محدودیت ها در جهان های مختلف . نمایش مشاغل حرام، مستحب و مکروه از دیدگاه اسلامی .</p>	<p>روش ایجاد و تداوم انگیزه</p>
<p>زمان: ۵ دقیقه</p>	<p>برای ورود به مبحث جدید و اطمینان از یادگیری مباحث درس قبل و ایجاد آمادگی برای درس جدید سوالاتی مطرح می شود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- جهان اجتماعی در ساختن هویت اجتماعی فرد چه تاثیری دارد؟ ۲- مفهوم جامعه پذیری و کجروی اجتماعی را تعریف کنید ۳- روشهای جامعه پذیری برای جلوگیری از کجروی اجتماعی چیست؟ ۴- استفاده از کدامیک از روشهای کنترل اجتماعی نشان دهنده ی غنای فرهنگی جامعه است؟ چرا ۵- روش های رسمی و غیر رسمی تنبیه و تشویق را مقایسه کنید ۶- مسئولیت سطوح مختلف امر به معروف و نهی از منکر چه زمانی همگانی و چه زمانی برعهده ی نهادها و سازمانهای رسمی کشور است ؟ 	<p>ارزشیابی آغازین</p>
	<p>روش تدریس اصلی : تدریس اعضای تیم و بارش فکری روش تدریس فرعی : سخنرانی . مشارکتی</p>	<p>روش های تدریس</p>
<p>ب: فعالیت های مرحله حین تدریس</p>		
<p>زمان: ۵ دقیقه</p>	<p>آماده سازی محیط کلاس برای آغاز درس - آمادگی معلم با مطالعه ی قبلی و داشتن طرح درس - ایجاد آمادگی ذهنی دانش آموزان شروع درس جدید(توجه به گروه ها و هماهنگی با سرگروهها) - آماده سازی تجهیزات الکترونیکی لپ تاپ و پروژکتور آماده کردن فایل های صوتی</p>	<p>آماده سازی</p>

فعالیت‌های معلم- دانش‌آموز: این فعالیت‌ها به صورت تلفیقی مطرح می‌شود و تفکیک آن به معنای مجزا بودن فعالیت‌های معلم و دانش‌آموز است و منطقی به نظر نمی‌رسد و به همین خاطر از خط‌چین استفاده شده است.

آمادگی فردی	کارتیمی	جمع بندی درس در گروه	آزمون	نقد و بررسی	جمع بندی
ابتدا به همه ی گروه‌ها حدود ۳ دقیقه فرصت داده می‌شود تا تمام درس رو روخوانی کنند تا با تمام اهداف درس بطور کلی آشنا شوند . و تقسیم بندی مطالب درس بر اساس اهداف درس که سه هدف است صورت می‌گیرد . (گروه‌ها نام مشاهیر ایرانی را دارند) .	در هر گروه سر گروه درس را تقسیم کرده و سپس هر کدام از دانش آموزان قسمتی از درس را که به آنها اختصاص داده شده است بطور کامل مطالعه می‌کنند و در مرحله ی بعد برای تعمیق یادگیری افرادی که قسمت های مشابه را دارند در یک گروه جمع می‌شوند و با نظارت دبیر به تبادل اطلاعات می‌پردازند و سپس به گروه خود بر می‌گردند .	با توجه به اینکه در این طرح درس از روش تلفیقی استفاده می‌شود . با هماهنگی معلم نفراتی که در گروه تدریس هدف ۱ را بر عهده دارند شروع به تدریس می‌کنند . معلم با استفاده از نرم افزار تصاویر و نمودارهایی را که مرتبط باشد به نمایش می‌گذارد و همزمان از بارش فکری هم استفاده می‌کند به همین ترتیب اهداف ۲ و ۳ نیز تدریس می‌شود	برای صرفه جویی در وقت کلاس آزمون به صورت آزمون الکترونیکی توسط هریک از افراد برگزار می‌شود . و سرگروه نمرات را ثبت کرده به دبیر ارائه می‌دهد .	نمرات افراد و گروه‌ها بررسی می‌شود و با بررسی نتایج ، متوجه اشکالات ، نقاط قوت و ضعف تدریس مشخص می‌شود .	در این مرحله معلم می‌تواند با استفاده از بارش فکری قسمت هایی را که یادگیری کامل صورت نگرفته است (را) ترمیم کند
۳ دقیقه	۱۵ دقیقه	۹+۱۲+۱۳	۴ دقیقه	۳ دقیقه	۵ دقیقه

ارائه درس جدید

۱-آمادگی فردی :قسمت اول از ص ۷۴ تا ص ۷۵ یک پارا گراف مانده به آخر (شامل متن درس و کادر رنگی و نمودار)

قسمت دوم از ص ۷۵ تا پایان ص ۷۶ (شامل متن درس و کادر رنگی و بخوانیم و بدانیم ونمونه بیاورید) قسمت سوم (شامل متن درس وبخوانیم و بدانیم و تفسیر تصاویر) .
بعد از تقسیم بندی به تمام گروه‌ها ۷ دقیقه وقت داده می‌شود که کل درس را رو خوانی کنند .

۲-کار تیمی : در هر گروه سر گروه درس را تقسیم کرده(سر گروه به صورت چرخشی مشخص می‌شود) و سپس هر کدام از دانش آموزان قسمتی از درس را که به آنها اختصاص داده شده است بطور کامل مطالعه می‌کنند(اگر دانش آموزان اشکالی داشته باشند می‌توانند از معلم کمک بگیرند) و در مرحله ی بعد برای تعمیق یادگیری ، افرادی که قسمت های مشابه را دارند در یک گروه جمع می‌شوند و با نظارت دبیر به تبادل اطلاعات می‌پردازند و سپس به گروه خود بر می‌گردند . (اگر زمان اجازه بدهد دوفکر درس را توضیح می‌دهند و پاسخ فعالیت ها را با هم هماهنگ می‌کنند) .

۳- جمع بندی درس درگروه : افراد به گروه‌های اصلی خودشان بر می‌گردند و آماده ی ارائه درس به هم گروهی های خودشان می‌شوند . (در شرایطی که فقط از تدریس گروهی استفاده می‌شود زمان بندی با خود گروه‌ها می‌باشد و گروهی که زودتر تدریس را به پایان برساند از امتیاز ویژه ای برخوردار می‌شود و گروه‌هایی که در زمان مقرر درس را به پایان نرسانند امتیاز منفی می‌گیرند) در این کلاس چون از روش تلفیقی استفاده می‌شود زمان تدریس هر هدف توسط معلم تعیین می‌شود .
قسمت اول : توسط افرادی که مسنولیت تدریس قسمت اول را دارند، تدریس آغاز می‌شود و بعد به صورت کلاسی بحث و تبادل نظر می‌شود و از روش بارش فکری و پرسش و پاسخ استفاده می‌شود و محتوی الکترونیکی آماده شده نمایش داده می‌شود . و اهداف شماره ی ۲ و ۳ نیز به همین شیوه تدریس می‌شود .

۴-آزمون : برای صرفه جویی در وقت کلاس ، آزمون به صورت (آزمون الکترونیکی) برگزار می‌شود . هریک از افراد گروه از طریق لپ تاپی یا کامپیوتری که در اختیار دارند به آزمون پاسخ می‌دهند و سر گروه نتیجه را ثبت و به دبیر اعلام می‌کند .

۵- نقد و بررسی: در این مرحله معلم می‌تواند با استفاده از بارش فکری قسمت هایی را که یادگیری کامل صورت نگرفته، ترمیم کند .

در این مورد تلاش می‌شود تا شرایطی فراهم شود که خلاقیت دانش آموزان شکوفا شود . این خلاقیت امکان دارد در ارائه مطالب جدید و جالب و ،بدیع و ارائه مثال جدید ویا شکل تقسیم بندی که تفهیم درس را آسانتر کند؛ صورت گیرد .
خلاقیت فی البداهه خلق می‌شود .

فعالیت‌های خلاقانه دانش آموزان

ج: فعالیت‌های تکمیلی

الف: تکوینی (در جریان تدریس)

با توجه به هدفهای آموزشی با طرح سوالی از فراگیران می‌خواهیم به صورت فردی و گروهی اظهار نظر کنند .

۱- آیا موقعیت اجتماعی افراد صرفا تابع مشاغل آنهاست؟

۲- آیا جوامع مختلف امکان هر نوع تحرکی را برای اعضای خود فراهم می‌کنند؟ چرا؟

ارزشیابی

زمان: در طول تدریس زمان ۵ دقیقه

	<p>۳- در جهان های اجتماعی مختلف اجتماعی چه فرصت ها و محدودیت هایی برای تغییرات هویتی در نظر گرفته می شود ؟</p> <p>۴- شغل را به عنوان یکی از عوامل تاثیر گذار بر هویت یابی تحلیل کنید .</p>
<p>جمع بندی و ساخت دانش جدید</p>	<p>بیان خلاصه ی درس توسط دبیر به منظور باز خورد ارزشیابی در این درس ما با مفاهیم زیر آشنا شدیم :</p> <p>"موقعیت اجتماعی " جایگاه فرد در جامعه یا گروه است .</p> <p>به جابجایی از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر " تحرک اجتماعی " گفته می شود . که انواع آن صعودی ، نزولی و افقی می باشد . و تحرک اجتماعی گاه درون نسلی و گاه میان نسلی می باشد .</p> <p>مسدود بودن راه ارتقای و تحرک اجتماعی را " انسداد اجتماعی " می گویند .</p> <p>در جوامع فئودالی اروپا طبقاتی چون ارباب و رعیت و مردم عادی به چشم می خورد . فرصت ها و محدودیت های جهان های اجتماعی را در جامعه آپارتاید، سرمایه داری، سکولار و دنیوی دینی و معنوی را بررسی کردیم .</p> <p>مشاغل حرام، مکروه و مستحب از دیدگاه اسلام را دسته بندی کردیم .</p>
<p>تعیین تکالیف و اقدامات بعدی</p>	<p>فردی: ۱- انواع تحرک اجتماعی را درون خانواده و نزدیکان خودبه صورت روزنامه دیواری مصوردر آورید.</p> <p>گروهی:</p> <p>۱- آلبوم عکس از تحرک اجتماعی شخصیت های مهم کشور (مانند امیر کبیر ، شهید رجایی) تهیه کنید.</p> <p>۲- با استفاده از منابع علمی مشاغل مستحب، حرام و مکروه را در اسلام به صورت کلیپ در بیاورید. (پس از آماده کردن به آدرس ایمیل من ارسال کنید تا برای صرفه جویی در وقت خارج از کلاس به بررسی و دسته بندی آنها اقدام کنم)</p> <p>جمعی :</p> <p>۱- مطالعه ی کل درس</p>
<p>معرفی منابع</p>	<p>کتاب درآمدی بر جامعه شناسی بروس کوئن ترجمه محسن ثلاثی</p> <p>کتاب تغییرات اجتماعی گی روشه ترجمه محسن ثلاثی</p> <p>سایت سائلین زهرا در مورد مشاغل در اسلام http://www.saelin18.com</p>
	<p>زمان: ۱ دقیقه</p>